

Dívka s plnovousem, světice Liberata

Už jste někdy potkali krásnou dívku v plnovousem? Pokud si myslíte, že něco takového není možné, tak s jednou ctnostnou pannou s plnovousem se můžete seznámit hned teď. Jmenuje se Starosta (někde jí říkají Wilgefortis nebo Liberata), je to světice.

Podle legendy byla sv. Starosta portugalská křesťanka (princezna), která měla být provdána za urozeného pohana (muslima). Dívka se však vzdala otcovu rozhodnutí a prosila Boha o pomoc. Byla vyslyšena: narostl jí plnovous a ženich si takto zohavenou dívku vzít odmítl. Otec (také pohan) se na ni proto rozhněval a nechal ji ukřižovat.

Sv. Starosta se stala patronkou všech nespravedlivě odsouzených a žen v nešťastném manželství. Svou přízeň projevuje sesunutím svého střevice.

Ale podle jiných zdrojů je ikonografická podoba této světice (tj. vousatá ukřižovaná dívka) jen nesprávným pochopením zobrazení Ukřižovaného v dobách raného křesťanství.

Zpodobení sv. Starosty je v českých zemích poskromvu: nalezeme ji v pražské Loretě nebo v Zahrádkách u České Lípy.

Přesto jedna krásná socha z konce 17. století bude přes léto k vidění v Lapidáriu Trojice ve Valašském Meziříčí. Skoro 120 cm vysoká skulptura z měkkého dřeva byla nalezena v roce 1939 na půdě kostela Sv. Jakuba Většího v Krásné a v roce 1942 ji římskokatolický farní úřad věnoval místnímu muzeu.

Její podoba je inspirována obrazem moravského raně barokního malíře Jana Jiřího Heinsche (1647-1712). Malba z roku 1687 zachycuje korunovanou světici na kříži obklopenou věřícími a ukřižovaným Kristem po pravici. Obraz se nachází v kostele sv. Tomáše v Brně. Valašskomeziříčská sv. Starosta už postrádá korunku a také obě ruce s křížem.

Její torzální stav jí však na krásě neubírá a pokud se vám děje nějaká křivda, můžete si k ní přijít pro přímlovu. Ve středu 20. června má světice svátek, tak máte větší šanci, že vaše přání budou vyslyšena.

Text: Mgr. Kamila Valoušková, historik umění MRV

Foto: Sv. Starosta, po roce 1687, lipové dřevo.